

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

23-01-2024 11:00 - 13:15

Rådhuset, rådmandens kontor

Information:**Deltagere:**

Helle Bach Lauridsen
Ole Kiil Jacobsen
Jette Bjørn Hansen
Morten Korsgaard Kristensen
Rasmus Rosendahl Brink Graff (afbud)
Nikolaj Harbjerg
Trine Krabbe
Stefan Møller Christiansen (afbud)
Susanne Holst (afbud)
Tanja Nyborg
Thomas Medom

Tid/deltagere:

Pkt. 2: Tid: 10 min. Deltagere: Mette Søberg
Pkt. 5: Tid: 10 min. Deltagere: Birgitte Østergaard Lykke og Jane Højmark Pust
Pkt. 6: Tid: 15 min. Deltagere: Martine Bøgeskov, Kirsten Kaag Mortensen og Peter Ross
Pkt. 7: Tid: 20 min. Deltagere: Aase Bak og Anders Probst-Jensen

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 16.januar 2024.....	1
Punkt 2: Forlængede frihedsgrader på folkeskoleområdet (HBL).....	2
Punkt 3: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 24. januar 2024.....	3
Punkt 4: Evt.....	3

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 16.januar 2024

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

16-01-2024 12:00 - 13:15

Grøndalsvej 2, lokale 4127

Information:

Deltagere:

Helle Bach Lauridsen
Ole Kiil Jacobsen
Jette Bjørn Hansen
Morten Korsgaard Kristensen
Rasmus Rosendahl Brink Graff
Nikolaj Harbjerg
Trine Krabbe
Stefan Møller Christiansen
Susanne Holst
Tanja Nyborg
Thomas Medom

Tid/deltagere:

Pkt. 4: Tid: 10 min. Deltagere: Claus Picard og Maria Skøtt Davidsen
Pkt. 5: Tid: 15 min. Deltagere: Claus Picard og Maria Skøtt Davidsen
Pkt. 6: Tid: 15 min. Deltagere: Claus Picard og Jens Møller Hald

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 9. januar 2024.....	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 9. januar 2024.....	1
Punkt 2: Forberedelse til byrådsmødet den 17. januar 2024.....	1
Beslutning for Punkt 2: Forberedelse til byrådsmødet den 17. januar 2024.....	1
Punkt 3: Evt.....	1
Beslutning for Punkt 3: Evt.....	1

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 9. januar 2024

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 9. januar 2024

Godkendt.

Punkt 2: Forberedelse til byrådsmødet den 17. januar 2024

Beslutning for Punkt 2: Forberedelse til byrådsmødet den 17. januar 2024

Drøftet. Rådmanden har ikke behov for yderligere påklædning.

Punkt 3: Evt.

Beslutning for Punkt 3: Evt.

Ingen kommentarer.

Punkt 2: Forlængede frihedsgrader på folkeskoleområdet (HBL)

Tid: 10 min. Deltagere: Mette Søberg

Beslutningsmemo

17. januar 2024
Side 1 af 4

Emne **Forlængelse af de udvidede frihedsgrader på skoleområdet**
Til Rådmandsmøde den 23. januar 2024

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Helle Bach Lauridsen har sat forslaget på dagsorden med henblik på stillingtagen til udmøntning af frihedsgraderne på folkeskoleområdet i skoleåret 2024/25.

De nuværende midlertidige frihedsgrader om fuld kompetencedækning og konvertering af al understøttende undervisning i folkeskolen gælder for skoleåret 2023/24, jf. lov nr. 606 af 31/05/2023, som er en udmøntning af den politiske aftale fra den 10. februar 2023.

Regeringen og folkeskoleforligskredsen har den 17. november 2023 indgået en ny aftale om endnu engang at forlænge de udvidede frihedsgrader om fuld kompetencedækning og konvertering af al understøttende undervisning i folkeskolen for skoleåret 2024/25.

Forligspartierne anerkender skolernes behov for at kende rammerne for skolen i god tid forud for planlægning af skoleåret. Derfor ønsker forligspartierne nu at forlænge de midlertidige frihedsgrader med endnu et år, så kommuner og skoler også i skoleåret 2024/25 vil kunne benytte sig af muligheden for at afkorte skoleugen og fravige kravet om fuld kompetencedækning.

Det forventes, at lovforslaget om forlængelsen af de midlertidige frihedsgrader fremsættes i februar eller marts 2024. Med den politiske aftale og det nye folkeskoleudspil har forligspartierne forpligtet sig til at drøfte en permanent ordning med virkning fra august 2025.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles:

- At udkast til byrådsindstilling om at delegere beslutningskompetencen til skolerne ift. at konvertere al understøttende undervisning i 2024/25 godkendes med henblik på fremsendelse til BA.
- At det delegeres til skolelederne at beslutte at fravige kravet om fuld kompetencedækning.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Det er tredje gang, at de udvidede frihedsgrader forlænges. De blev første gang indført på baggrund af Corona-perioden i juni 2021 af et bredt flertal i Folketinget og gjaldt for skoleåret 2021/22.

BØRN OG UNGE

Pædagogik, Organisation og Sundhed
Aarhus Kommune

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 23 38 01 33

Direkte e-mail:
jemol@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Jens Møller Hald

Regeringen har med folkeskoleudspillet fra oktober 2023 foreslået, at permanentgøre muligheden for at afkorte skoleugen. Regeringen har også foreslået permanent at afskaffe kravet om fuld kompetencedækning. Forligspartierne er enige om at drøfte en sådan permanentgørelse, som vil kunne træde i kraft fra skoleåret 2025/26.

17. januar 2024
Side 2 af 4

Hvad angår muligheden for at konvertere al understøttende undervisning, vil det således være en forlængelse af den midlertidige frihedsgrad, der har været gældende i 2021/22, 2022/23 og 2023/24.

Bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen mulighed for at afkorte al tiden til den understøttende undervisning i skoleåret 2024/25, med henblik på tilrettelæggelse af andre aktiviteter, der udløser et tilsvarende personaleforbrug i undervisningen. Konverteringen kunne fx være til to-voksenter.

Med afsæt i tidligere vurdering fra Børn og Unges jurister skal denne beslutning tages af byrådet, og den er ikke umiddelbart omfattet af almindelig delegation. Det skyldes bl.a., at en beslutning om konvertering af understøttende undervisning vil have indflydelse på skoledagens længde, der efter folkeskolelovens § 40, stk. 2 skal besluttes af kommunalbestyrelsen på et møde.

Byrådet har tidligere tiltrådt dette tre gange for et år ad gangen (henholdsvis den 13. oktober 2021, den 8. juni 2022 og den 10. maj 2023). Disse beslutninger er således ikke gældende for den forlængede frihedsgrad i skoleåret 2024/25.

Der er derfor vedlagt et bilag med et udkast til byrådsindstilling om at delegerede beslutningskompetencen til skolerne i forhold til at konvertere al understøttende undervisning i 2024/25.

Skoleleders godkendelse kan herefter foregå årgangs- eller klassevis ud fra en konkret vurdering af den enkelte årgangs eller klasses behov for at nedskalere undervisningstiden med henblik på at sikre den faglige udvikling.

Hvad angår muligheden for at fravige kravet om fuld kompetencedækning, vil det ligeledes være en forlængelse af den frihedsgrad, der har været gældende i 2021/22 og 2022/23 og 2023/24.

Kommunerne/skolerne har derfor også i det kommende skoleår mulighed for at fravige målsætningen om, at lærerne skal have undervisningskompetence i de fag, de underviser i – målsætningen om fuld kompetencedækning.

Det skal give en større grad af frihed til at prioritere andre pædagogiske hensyn, fx 'få-lærere-princippet', så klasserne i højere grad kan have de samme lærere i løbet af skoledagen.

17. januar 2024
Side 3 af 4

Med afsæt i tidligere vurdering fra Børn og Unges juristers er denne beslutningskompetence i praksis jf. styrelsesvedtægten delegeret til rådmanden, der kan delegerer den videre til forvaltningen eller skolelederne. Det foreslås således, at rådmanden delegerer kompetencen til skolerne i lighed med de sidste år.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Hvad angår den udvidede mulighed for konvertering af understøttende undervisning, forudsætter det – som det allerede kendes fra den eksisterende mulighed for konvertering – at de frigivne personaleressourcer bliver på skolen og bruges i undervisningen.

Derudover vil der – ligesom ved eksisterende beslutninger om afkorting af skoledagens længde – skulle tilbydes eleverne plads i SFO i de timer, som fravigelsen af den samlede undervisningstid vedrører, uden særskilt betaling fra forældrene. Det gælder for elever, der er indskrevet i SFO.

Ved beslutning om en kortere skoledag kan der – i lighed med de foregående år – også opstå behov for tidligere åbning af klubberne, hvilket kan forudsætte lokale aftaler mellem skole og UngiAarhus om åbningstiderne.

Der er ikke lagt op til, at der nationalt følger økonomi med i forhold til tidligere SFO og klubåbning. Frihedsgraderne medfører muligheder, som kommunerne kan, men ikke skal, tage i anvendelse. Kommunerne vil selv skulle tilvejebringe den nødvendige finansiering, hvis der træffes beslutning om at afkorte skoleugens længde, og der opstår et øget pasningsbehov.

5. Videre proces og kommunikation

Skolerne er i ugepakken den 28. november 2023 orienteret om den politiske aftale om endnu en forlængelse af de udvidede frihedsgrader. Herudover kan BU-cheferne bære det ud til drøftelse med skolelederne. Der orienteres igen til skolerne i ugepakken, når byrådet har truffet beslutning.

PUF har udarbejdet en opdateret samlet baggrundsskrivelse om rammerne for afkorting af skoledagens længde ved konvertering af al understøttende undervisning, som udsendes til skolerne og lægges på Intra.

Nedenstående er et bud på tidsplan for beslutningsprocessen vedr. de forlængede frihedsgrader for 2024/25.

17. januar 2024

Side 4 af 4

Aktivitet	Tid
Chefmøde	17. januar
Rådmandsmøde	23. januar
Fremsendelse til Borgmesterens Afdeling	24. januar
Magistratsmøde	6. februar
Byrådsmøde (1. behandling)	21. februar
Evt. udvalgsmøde	28. februar
Evt. byrådsmøde (2. behandling)	6. marts

Indstilling

Til Aarhus Byråd via Magistraten
Fra Børn og Unge
Dato 24. januar 2024

Forlængede frihedsgrader på skoleområdet

1. Resume

Der er i november 2023 indgået en national politisk aftale om forlængelse af de udvidede frihedsgrader på skoleområdet, så de også gælder i det kommende skoleår.

Med denne indstilling foreslås det, at byrådet tager stilling til den frihedsgrad, som kræver byrådets vedtagelse. Det foreslås således, at byrådet atter delegerer til skolerne at beslutte, om de vil benytte muligheden for at afkorte skoleugen ved at konvertere hele eller dele af den understøttende undervisning til bl.a. to-voksenordninger.

Fleksibiliteten og friheden skal give skolerne fortsat mulighed for at tilrettelægge skoledagen og prioritere de indsatser, som giver fagligt og pædagogisk mening lokalt.

Det udvidede råderum ligger i forlængelse af Aarhuskompassets tilgang om, at styring i højere grad skal fremme frihed under ansvar og værdi for borgerne.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) det delegeres til skolerne i skoleåret 2024/25 at beslutte, om de vil benytte muligheden for at konvertere al understøttende undervisning til andre aktiviteter, der indebærer et tilsvarende personaleforbrug i undervisningen.

3. Hvorfor fremsendes indstillingen?

Folkeskoleforligskredsen har den 17. november 2023 indgået aftale om at forlænge de udvidede frihedsgrader om fuld kompetencedækning og konvertering af al understøt-

tende undervisning i folkeskolen for skoleåret 2024/25. Lovforslaget herom forventes fremsat i februar/marts. Byrådets vedtagelse er under forudsætning af, at loven vedtages som planlagt.

Det er tredje gang, at de udvidede frihedsgrader forlænges. De blev første gang indført på baggrund af Corona-perioden i juni 2021 af et bredt flertal i Folketinget og gjaldt for skoleåret 2021/22.

Med den politiske aftale og regeringens folkeskoleudspil fra oktober 2023 har forligspartierne forpligtet sig til at drøfte en permanent ordning med virkning fra august 2025.

Hvad angår frihedsgraden om at konvertere al understøttende undervisning, har byrådet tilsvarende tiltrådt dette tre gange for et år ad gangen, henholdsvis den 13. oktober 2021 og den 8. juni 2022 og den 10. maj 2023

Rådmanden for Børn og Unge har – i lighed med de sidste tre år – besluttet at delegerer kompetencen til skolelederne i forhold til at kunne beslutte at fravige kravet om, at lærerne i skoleåret 2023/24 skal have undervisningskompetence i de fag de underviser i. Det skal give en større grad af frihed til at prioritere andre pædagogiske hensyn, fx "få-lærere-princippet" i tilfælde, hvor det giver mening lokalt.

Frihedsgraderne ligger i forlængelse af det aktuelle fokus i Børn og Unge på at forenkle administrative krav og dokumentation samt fremme det lokale råderum.

4. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

Skolerne har i de forgangne skoleår sat pris på friheden til at tilrettelægge undervisningen ud fra, hvad der giver mest faglig mening for eleverne lokalt.

Beslutningen vil fortsat gøre det muligt for skolerne at gøre elevernes skoledag kortere og i stedet bruge ressourcerne på fx flere timer med to voksne i klassen, hvis skolens leder vurderer, at det er den rigtige løsning for at sikre elevernes faglige og sociale udvikling.

To-voksenordninger kan være et redskab til at styrke læringen og trivslen for såvel elever med særlige behov som øvrige elever, hvis der er en god rollefordeling mellem de professionelle. Det kan ske gennem mere fokuseret tid til den enkelte elev og bedre mulighed for en differentieret tilrettelæggelse af undervisningen. Der er ligeledes tilfælde, hvor en lidt kortere skoledag kan understøtte elevernes læring, udvikling og trivsel bedre end en længere skoledag.

Jf. Aarhuskompasset kan delegering af beslutningskompetencen til skolerne medvirke til at sikre, at beslutninger om tilrettelæggelsen af børnenes og de unges skoledag og skemalægning tages der, hvor viden om og indsigt i børnene og de unges trivsel, læring og udvikling er størst.

5. Hvad, hvem og hvordan?

Med frihedsgraden vil skolen (i praksis skolelederen) fortsat have mulighed for at afkorte skoleugens længde med al tiden til understøttende undervisning, så det bliver muligt at prioritere andre aktiviteter, der udløser et tilsvarende personaleforbrug i undervisningen.

Skolebestyrelsen vil altid skulle afgive en udtalelse, inden der kan træffes beslutning om at afkorte skoledagen.

Muligheden for at konvertere al understøttende undervisning via frihedsgraden er mere vidtgående end de almindelige muligheder i lovgivningen (§ 16 b og d), hvor byrådet tidligere har delegeret kompetencen til skolerne.

De frigivne ressourcer skal prioriteres til andre aktiviteter, der udløser et tilsvarende personaleforbrug i undervisningen. Konverteringen kunne fx være til to-voksenordninger, flere fagtimer, holddeling eller turboforløb i udvalgte fag.

Der skal foretages en konkret og individuel vurdering af den enkelte årgangs eller klasses behov for at nedskalere undervisningstiden for at sikre klassens faglige udvikling. Der skal fortsat findes tid til de aktiviteter, der normalt indgår i klassens tid, i den samlede undervisningstid.

6. Hvilke ressourcer kræves?

Den forlængede mulighed for konvertering af understøttende undervisning forudsætter – som det allerede kendes fra den eksisterende ordning – at de frigivne personaleresourcer bliver på skolen og bruges i undervisningen.

Som hidtil vil eleverne skulle tilbydes plads i SFO i de timer, som fravigelsen af den samlede undervisningstid vedrører, uden særskilt betaling fra forældrene. Det gælder for elever, der er indskrevet i SFO.

Ved beslutning om en kortere skoledag kan der – i lighed med den hidtidige praksis – være behov for tilpasning af åbningstiden af klubberne, hvilket forudsætter lokale aftaler mellem skole og UngiAarhus om åbningstiderne.

I lighed med den eksisterende praksis for afkortning af undervisningstiden er det således op til en lokal dialog og aftale, hvorledes åbningstiden tilrettelægges inden for rammerne, herunder hvordan en eventuel udvidelse af åbningstiden finansieres.

7. Hvordan følges der op?

Der følges op på indsatsen sammen med parterne i forummet 'Sammen om skolen', som er et dialogforum med deltagelse af Århus Lærerforening, Aarhus Skolelederforening, Skole og Forældre Aarhus, BUPL Aarhus, Danske Skoleelever Østjylland samt rådmanden for Børn og Unge.

Thomas Medom

/

Tanja Nyborg

Tidligere beslutninger

- Byrådsbeslutning: "Flere frihedsgrader på 6-18-årsområdet", den 13. oktober 2021.
- Byrådsbeslutning: "Udvidede frihedsgrader på skoleområdet", den 8. juni 2022.
- Byrådsbeslutning: "Forlængede frihedsgrader på skoleområdet", den 10. maj 2023.

Sagsnummer:

Antal tegn: 6.792

Pædagogik, Organisation og Sundhed

Sagsbehandler: Jens Møller Hald

Tlf.: 29 20 99 44

Tlf.: 23 38 01 33

E-post: jemol@aarhus.dk

Punkt 3: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 24. januar 2024

Dagsorden:

1. Valg af formand
2. Godkendelse af referat
3. Proces for forberedelse til budget 2025
4. Skriftlige orienteringer
5. Sager på vej
6. Evt.

Punkt 4: Evt.